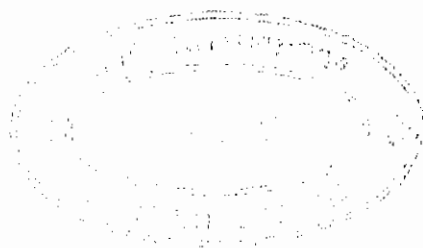

ตรวจสอบว่าตรงตามข้อกำหนดหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์โดยสารตัวอย่าง พร้อมทั้งเอกสารการนำเข้า ใบรับรองการนำเข้า รวมถึงหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (From D) ให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบโดยละเอียด โดยผู้มีอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี อธิบดีกรมการขนส่งทางบก และรัฐมนตรีผู้กำกับดูแล ได้ร่วมตรวจสอบแล้วเห็นว่ารถยนต์โดยสารและเอกสารนำเข้า ตรงตามข้อกำหนดใน TOR (Terms of Reference) เมื่อเงื่อนไขการประกวดราคาถูกต้อง และผู้ฟ้องคดีเสนอราคาซึ่งต่ำกว่าราคากลางถึง ๖๓๒ ล้านบาท ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้ตกลงซื้อรถยนต์โดยสารและว่าจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษากับผู้ฟ้องคดี โดยทำเป็นสัญญาที่ ร.๕๐/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ โดยสัญญากำหนดให้ผู้ฟ้องคดีส่งมอบรถยนต์โดยสารภายใน ๙๐ วัน นับถัดจากวันลงนามในสัญญา ซึ่งจะครบกำหนดการส่งมอบวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

หลังจากทำสัญญาแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการสั่งซื้อรถยนต์โดยสาร จากบริษัทซูเปอร์ซารา จำกัด ต่อมาผู้กล่าวหาว่ารถยนต์โดยสารของผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ประกอบที่ประเทศมาเลเซีย กรมศุลกากรจึงไม่ยอมให้ผู้ฟ้องคดีนำรถยนต์โดยสารออกจากอารักขาของกรมศุลกากรเพื่อส่งมอบให้ผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำเงินค้ำประกันไปวางต่อกรมศุลกากร ในอัตราสูงสุดร้อยละ ๔๐ ของราคานำเข้าเพื่อประกันค้ำประกัน กรมศุลกากรจึงยอมปล่อยรถยนต์โดยสารออกจากอารักขา ผู้ฟ้องคดีจึงนำส่งรถยนต์โดยสารต่อผู้ถูกฟ้องคดี ดังนี้ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ส่งมอบรถยนต์โดยสารจำนวน ๑ คัน วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ ส่งมอบรถยนต์โดยสารอีกเป็นจำนวนรวม ๒๙๒ คัน (รวม ๑ คัน เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ แล้ว) และวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ ส่งมอบรถยนต์โดยสารอีก ๙๙ คัน

เมื่อได้ติดตั้ง GPS เสร็จสิ้นทั้ง ๓๙๐ คัน ผู้ถูกฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดี จดทะเบียนต่อกรมการขนส่งทางบกจำนวน ๒๙๒ คัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนเป็นชื่อผู้ถูกฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว ส่วนที่เหลืออีก ๙๘ คัน ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ยอมมอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีไปจดทะเบียนต่อกรมการขนส่งทางบก แต่รถยนต์โดยสารทั้งหมดพร้อมส่งมอบตามสัญญาแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับมอบรถยนต์โดยสารจำนวน ๓๙๐ คัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ยอมตรวจรับมอบ โดยผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่าไม่สามารถตรวจรับมอบได้เนื่องจากได้รับหนังสือจากสำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งว่าให้รอกรมศุลกากรพิจารณาถึงกำเนิดสินค้าก่อน ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีจึงขัดต่อสัญญาเป็นข้ออ้างที่ไม่ชอบ รถยนต์โดยสารทั้ง ๓๙๐ คัน มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดในสัญญาทุกประการ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ต้องรับมอบรถยนต์โดยสารทั้ง ๓๙๐ คัน ส่วนประเด็นที่กรมศุลกากรตรวจสอบนั้น เป็นเรื่องการเสียภาษีนำเข้า

ไม่เกี่ยวข้องกับตัวรถยนต์โดยสารแต่อย่างใดและการที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ตรวจรับรถยนต์โดยสารดังกล่าวทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย โดยผู้ฟ้องคดีมีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษารถยนต์ ไม่น้อยกว่าเดือนละ ๗๕๐,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถยนต์โดยสารจำนวน ๓๕๐ คัน พร้อมชำระค่ารถยนต์โดยสารทั้ง ๓๕๐ คันตามสัญญา และค่าเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ นับแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ จนถึงวันฟ้อง เป็นเงิน ๑,๕๖๐,๐๐๐ บาท และค่าเสียหายต่อไปนับจากวันฟ้องจนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะตรวจรับรถยนต์โดยสาร โดยผู้ถูกฟ้องคดีไม่มีสิทธิปรับผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ อ้างว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธไม่ยอมตรวจรับรถยนต์โดยสาร ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายอย่างมาก ผู้ฟ้องคดีต้องเสียค่าใช้จ่ายดูแลรถยนต์โดยสารให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย จนกว่าผู้ถูกฟ้องคดีจะรับมอบรถยนต์โดยสารจากผู้ฟ้องคดีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถยนต์โดยสาร จำนวน ๓๕๐ คัน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับบุคคลใดหรือหน่วยงานใด แต่จะเป็นประโยชน์กับสาธารณะอย่างมาก ประชาชนจะได้ใช้บริการรถยนต์โดยสารที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอกับความต้องการ จึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถยนต์โดยสารทั้ง ๓๕๐ คันและชำระค่ารถยนต์โดยสารตามสัญญาต่อไป และมีคำร้องขอไต่สวนฉุกเฉิน ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐ อ้างว่า คดีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจาก ผู้ถูกฟ้องคดีจะมีการพิจารณาบอกเลิกสัญญา อันจะก่อให้เกิดความเสียหายที่ไม่อาจเยียวยาได้ในภายหลัง

ศาลได้ไต่สวนฉุกเฉินเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีชี้แจงว่าผู้ถูกฟ้องคดีประกอบกิจการให้บริการขนส่งผู้โดยสารมีความต้องการจัดการรถยนต์โดยสารใหม่ จึงได้เปิดประมูลให้ผู้สนใจเสนอราคาขายรถยนต์โดยสารปรับอากาศที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ (NGV) เป็นเชื้อเพลิงและค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา หลังจากผู้ฟ้องคดีชนะการประมูลแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ให้บริษัทขนส่ง (ประเทศไทย) จำกัด นำชำระรถยนต์ตัวอย่างให้ข้อขนส่งเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบว่าตรงตามข้อกำหนดหรือไม่ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบแล้วจึงได้ตกลงซื้อรถยนต์โดยสารและว่าจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษากับผู้ฟ้องคดี หลังจากทำสัญญาซื้อขายแล้ว ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการสั่งซื้อรถยนต์โดยสารตามตัวอย่างและได้เริ่มนำรถยนต์เข้ามาในราชอาณาจักรต่อมามีผู้กล่าวหาว่ารถยนต์โดยสารของผู้ฟ้องคดี ไม่ได้ประกอบที่ประเทศมาเลเซีย

กรมศุลกากรจึงไม่ยอมให้ผู้ฟ้องคดีนำรถยนต์โดยสารออกจากอารักขาของกรมศุลกากรเพื่อส่งมอบให้ผู้ถูกฟ้องคดีตามสัญญา ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำเงินค่าภาษีอากรไปวางต่อกรมศุลกากรในอัตราภาษีอากรสูงสุดตามข้อกล่าวหาของกรมศุลกากรเพื่อประกันค่าภาษีอากร กรมศุลกากรจึงยอมปล่อยรถออกจากอารักขา ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถทยอยส่งรถยนต์โดยสารให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้ หลังจากติดตั้ง GPS ที่รถยนต์โดยสาร จำนวน ๓๕๐ คันเสร็จสิ้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีจดทะเบียนต่อกรมการขนส่งทางบก จำนวน ๒๙๒ คัน ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้จดทะเบียนเป็นชื่อผู้ถูกฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว ส่วนรถยนต์โดยสารอีก จำนวน ๕๘ คัน ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มอบอำนาจให้ผู้ฟ้องคดีไปจดทะเบียนต่อกรมการขนส่งทางบก

ผู้ฟ้องคดีแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับมอบรถยนต์โดยสาร จำนวน ๓๕๐ คัน แต่ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธการรับมอบ โดยอ้างว่าสำนักงานอัยการสูงสุดให้รอกรมศุลกากรตรวจสอบเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดก่อน เป็นการกระทำโดยไม่ชอบ ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ตามสัญญาที่จะต้องตรวจรับมอบรถยนต์โดยสารว่าตรงตามข้อกำหนดใน TOR หรือไม่การปฏิเสธโดยอ้างเหตุนอกสัญญาจึงไม่ชอบ อีกทั้ง รถยนต์ทั้ง ๓๕๐ คัน กรมศุลกากรได้ปล่อยจากอารักขาแล้ว จึงเป็นรถยนต์ที่ปราศจากภาระผูกพันใด ๆ จึงไม่มีเหตุที่จะต้องรอการตรวจสอบตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด

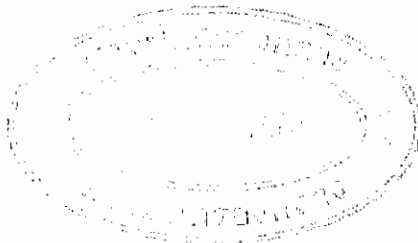
ผู้ถูกฟ้องคดีชี้แจงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ทำสัญญาซื้อรถยนต์โดยสารจากผู้ฟ้องคดี ซึ่งใน TOR ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องนำรถมาจากประเทศใด เพียงแต่ต้องมีคุณสมบัติที่กำหนดไว้ใน TOR ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้เสนอในครั้งแรกว่ารถยนต์โดยสารดังกล่าวผลิตที่ประเทศจีนและประกอบในประเทศมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ณ วันนี้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ทราบว่ารถยนต์โดยสารดังกล่าวมีแหล่งกำเนิดอยู่ในประเทศใด จึงอาจขัดต่อข้อ ๒.๑ ของสัญญา อีกทั้ง กรมศุลกากรยังไม่ได้ยืนยันว่ารถยนต์โดยสารดังกล่าวมีแหล่งกำเนิดในประเทศมาเลเซียหรือไม่ หากกรมศุลกากรยืนยันเมื่อใด ผู้ถูกฟ้องคดีก็อาจตรวจรับมอบรถยนต์โดยสารดังกล่าว ดังนั้น ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจำต้องชะลอการตรวจรับมอบรถยนต์โดยสารของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำชี้แจงและคำคัดค้านคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ความว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายและจ้างซ่อมบำรุงรักษารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ตามสัญญาเลขที่ ร. ๕๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ โดยมีได้ส่งมอบรถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิง

ก๊าซธรรมชาติ (NGV) ตามแผนการส่งมอบที่ผู้ฟ้องคดีทราบ จำนวน ๔๘๙ คัน เมื่อการนำเข้ารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ที่ผู้ฟ้องคดีต้องส่งมอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถมีปัญหาเรื่องแหล่งประกอบรถยนต์โดยสารว่าประกอบที่ประเทศจีนหรือประกอบ ณ โรงงาน R&A COMMERCIAL VEHICLES SDN BHD ประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นสาระสำคัญในสัญญาข้อ ๒.๑ ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐต้องการหรือประเด็นดังกล่าวต่อสำนักงานอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุดได้ตอบข้อหาหรือว่า เมื่อคู่สัญญาทำสัญญาต่อกันแล้ว จึงต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาที่กำหนดให้เป็นรถยนต์โดยสารที่ประกอบในประเทศมาเลเซีย แต่กรมศุลกากรตรวจสอบแล้วพบว่ารถยนต์โดยสารดังกล่าวจะผลิตและประกอบในประเทศจีนก่อนที่จะขนส่งผ่านประเทศมาเลเซียเข้ามายังประเทศไทย เมื่อยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของรถยนต์โดยสาร จึงให้รอผลการพิจารณาจากกรมศุลกากรถึงแหล่งกำเนิดของรถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ว่าผลิต และ/หรือประกอบในประเทศใดให้เป็นที่ยุติเสียก่อน แล้วจึงดำเนินการต่อไป

ซึ่งหากภายหลังพบว่าแหล่งกำเนิดไม่เป็นไปตามข้อตกลงก็จะเป็นเหตุให้มีการบอกเลิกสัญญา หรือหากปรากฏในชั้นที่สุดผู้ฟ้องคดี และ/หรือผู้นำเข้ารถยนต์โดยสารไม่ยอมชำระภาษีนำเข้าพร้อมกับค่าปรับ รถยนต์โดยสารดังกล่าวก็จะถูกริบตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ ประกอบมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ อันจะเกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้ฟ้องคดีขอส่งมอบรถยนต์โดยสารให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี จำนวน ๓๙๐ คัน ซึ่งไม่ตรงตามสัญญาซื้อขายที่กำหนดให้ส่งมอบรถยนต์โดยสารให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดี จำนวน ๔๘๙ คัน ตามข้อ ๗ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจตรวจรับรถยนต์โดยสารได้ตามข้อ ๘ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ตรวจรับรถยนต์โดยสารที่ส่งมอบบกพร่องตามสัญญา ในข้อ ๒.๑ ข้อ ๗ และข้อ ๘ ซึ่งข้อบกพร่องดังกล่าวถือเป็นสาระสำคัญแห่งสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถยนต์โดยสารตามคำร้องของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีอาจถูกกล่าวหาได้ว่าเอื้อประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

ศาลได้พิจารณาคำฟ้อง คำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว พยานหลักฐานต่าง ๆ ในสำนวน รวมทั้งได้พิจารณาบทกฎหมายและกฎที่สำคัญประกอบด้วยแล้ว

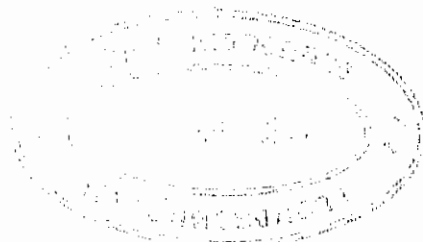
กรณีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า มีเหตุสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยมีคำสั่งบรรเทาทุกข์ชั่วคราว ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด และวรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐและปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย โดยที่ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบกับ ข้อ ๗๕ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดว่า นอกจากกรณีที่เกิดกล่าวในข้อ ๖๙ ในเวลาใด ๆ ก่อนศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดคดี ผู้ฟ้องคดีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือคู่กรณีอาจยื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาได้ และข้อ ๗๗ แห่งระเบียบฉบับเดียวกัน กำหนดว่า ให้นำความในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอเงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาลและผลของคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองอย่างใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาโดยอนุโลมเท่าที่สภาพของเรื่องจะเปิดช่องให้กระทำได้ และโดยไม่ขัดต่อระเบียบนี้และหลักกฎหมายทั่วไปว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งบทบัญญัติในลักษณะ ๑ ของภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่จะนำมาใช้ในกรณีนี้ คือ บทบัญญัติมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง

ซึ่งบัญญัติให้คู่ความชอบที่จะยื่นคำขอต่อศาล เพื่อให้มีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษา

เมื่อพิจารณาคำฟ้อง คำร้องขอคุ้มครองชั่วคราว และคำชี้แจงของคู่กรณีแล้ว รับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ประกาศประกวดราคาให้ผู้สนใจเสนอราคาขายรถยนต์โดยสารปรับอากาศที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ (NGV) เป็นเชื้อเพลิงและค่าซ่อมแซมบำรุงรักษา โดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ชนะการประกวดราคา จากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ให้บริษัทชั้นลง (ประเทศไทย) จำกัด นำเข้ารถยนต์ตัวอย่างยี่ห้อชั้นลงซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นรถยนต์โดยสารผลิตที่ประเทศจีน แต่ประกอบที่ประเทศมาเลเซีย เข้ามาในประเทศไทยเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจสอบว่า ตรงตามข้อกำหนดหรือไม่ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้ตรวจสอบแล้วจึงได้ตกลงทำสัญญาซื้อรถยนต์โดยสารตามตัวอย่างดังกล่าวและจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษากับผู้ฟ้องคดี ภายหลังการทำสัญญาซื้อขาย ผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์โดยสารเข้ามาในราชอาณาจักร แต่ปรากฏว่ากรมศุลกากรไม่ยอมให้ผู้ฟ้องคดีนำรถยนต์โดยสารออกจากอารักขาของกรมศุลกากรเพื่อส่งมอบให้ผู้ถูกฟ้องคดี โดยเห็นว่า รถยนต์โดยสารดังกล่าวไม่ได้เป็นรถยนต์โดยสารที่ประกอบที่ประเทศมาเลเซียที่จะได้รับยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากอาเซียน ผู้ฟ้องคดีจึงได้นำเงินค่าภาษีไปวางต่อกรมศุลกากรในอัตราสูงสุดตามข้อกำหนดหาของกรมศุลกากร เพื่อประกันค่าภาษี ต่อมากรมศุลกากรจึงได้ปล่อยรถออกจากอารักขาและผู้ฟ้องคดีได้นำรถยนต์โดยสารเพื่อส่งมอบให้กับผู้ถูกฟ้องคดีตามสัญญา แต่ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธการตรวจรับรถยนต์โดยสารดังกล่าว โดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายและจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ในกรณีที่มีได้ส่งมอบรถยนต์โดยสาร จำนวน ๔๘๘ คัน ภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในสัญญา และกรณีเรื่องแหล่งประกอบรถยนต์โดยสารว่าเป็นรถยนต์โดยสารที่ประกอบที่ประเทศมาเลเซียตามที่กำหนดไว้ในสัญญาข้อ ๒.๑ หรือไม่ ผู้ถูกฟ้องคดีได้ชี้แจงว่า ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานของรัฐจะต้องหารือประเด็นดังกล่าวต่อสำนักงานอัยการสูงสุดก่อนการตรวจรับรถยนต์โดยสาร ซึ่งต่อมาสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตอบข้อหารือว่า เมื่อคู่สัญญาทำสัญญาต่อกันแล้ว คู่สัญญาจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาที่ระบุว่า เป็นรถยนต์โดยสารที่ผลิตที่ประเทศจีนประกอบที่ประเทศมาเลเซีย เมื่อยังไม่มี ความชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของรถยนต์โดยสาร จึงต้องรอผลการพิสูจน์จากกรมศุลกากรถึงแหล่งกำเนิดของ

รถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติว่าผลิต และ/หรือประกอบในประเทศใด ให้เป็นที่ยุติเสียก่อน แล้วจึงค่อยดำเนินการต่อไป

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น เห็นว่า การที่กรมศุลกากรได้ดำเนินการตรวจสอบรถยนต์โดยสารดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อการชำระค่าภาษีในการนำรถยนต์โดยสารเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นประเด็นพิพาทที่ไม่ได้เกี่ยวกับกรณีการปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายและจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อรถยนต์โดยสารดังกล่าวพนักงานศุลกากรได้อนุญาตให้นำรถยนต์โดยสารออกจากอารักขาของศุลกากรแล้ว จึงสันนิษฐานได้ว่าเป็นรถยนต์โดยสารที่ได้ผ่านขั้นตอนการชำระภาษีและพิธีการตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๕๖๔ และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากรแล้ว

กรณีจึงมีประเด็นที่ศาลจะต้องพิจารณาก่อนมีคำสั่งกำหนดวิธีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างพิจารณาว่า ผู้ถูกฟ้องคดีสามารถที่จะตรวจรับรถยนต์โดยสารดังกล่าวตามสัญญาได้หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า รถยนต์โดยสารที่ผู้ฟ้องคดีได้เตรียมส่งมอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีนั้น แม้ว่ารถยนต์โดยสารดังกล่าวเจ้าพนักงานศุลกากรจะมีข้อสงสัยว่าไม่ใช่รถยนต์โดยสารที่ประกอบในประเทศมาเลเซีย แต่เป็นรถยนต์โดยสารที่ประกอบที่ประเทศจีน ก็ไม่มีผลแตกต่างกันในสาระสำคัญที่จะทำให้สัญญาซื้อขายและจ้างซ่อมแซมบำรุงรักษารถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ไม่อาจใช้บังคับกันได้ และประเด็นดังกล่าวยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงในชั้นได้สวน อีกทั้ง เป็นประเด็นที่ศาลจะต้องวินิจฉัยในส่วนเนื้อหาของคดี และในชั้นนี้ผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ชี้แจงต่อศาลว่า รถยนต์โดยสารดังกล่าวมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะไม่ตรงตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา หรือไม่ตรงตามข้อกำหนดในสัญญาข้อใดที่เป็นสาระสำคัญ ดังนั้น การให้ผู้ถูกฟ้องคดีตรวจรับรถยนต์โดยสารไว้ เห็นว่า ไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในทางตรงข้ามกลับจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนมากกว่า จึงมีเหตุผลควรที่ศาลจะมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ขอในระหว่างการพิจารณาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๒๖๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประกอบข้อ ๗๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ และตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

จึงมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการตรวจรับรถยนต์โดยสารปรับอากาศใช้
เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติ (NGV) ที่ออกจากอู่รถของตุลาการแล้วไว้ชั่วคราว ก่อนศาลมี
คำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น และภายหลังการดำเนินการตรวจรับรถยนต์โดยสาร
ตามข้อสัญญาอื่น ๆ แล้ว ให้ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิบัติตามสัญญาฯ ต่อไป

นายสุชาติ ศรีวรรณ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายดิเรก สุนทรสาคร
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายวิรัช ร่วมพงษ์พัฒนะ
ตุลาการศาลปกครองกลาง

